

כלכלה חברתית

פרק 1 - עקומת תמורה ומסחר בינלאומי

תוכן העניינים

1. כללי

עקומת תמורה ומסחר בינלאומי:

שאלות:

1) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה :

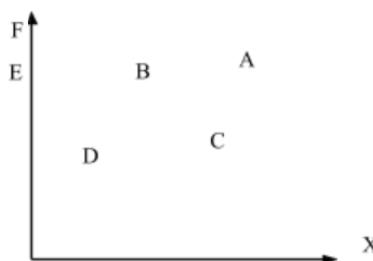
- א. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם תקטן האבטלה במשק.
- ב. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק עברו ממצב לאיעיל לנצח יעיל.
- ג. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור אחד המוצרים.
- ד. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) יקטן מספר העובדים.
- ה. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק קיבל מענק אחד המוצרים.

2) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.

להלן מספר טענות לגבי המשק כאשר הוא מייצר משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה :

- א. המשק מייצר באופן יעיל ולכן הגדלת הייצור של מוצר X מחייבת יותר על מוצר Y.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור כל אחד מן המוצרים יכולה להיות חיובית או אפס.
- ג. המשק מייצר באופן יעיל ולכן ניתן להגדיל את הייצור של מוצר אחד מבלי להקטין את הייצור של המוצר השני.
- ד. על מנת להגדיל ייצור X אפשר להעביר עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

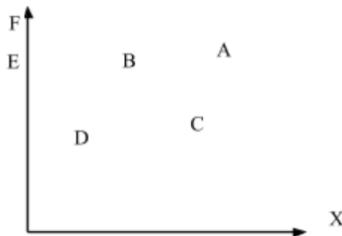
3) להלן תרשימים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה :

להלן מספר טענות לגבי התרשימים :

- א. הייצור בנקודה E אינו יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ב. הייצור בנקודה A יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ג. הייצור בנקודה C יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ד. הייצור בנקודה D יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

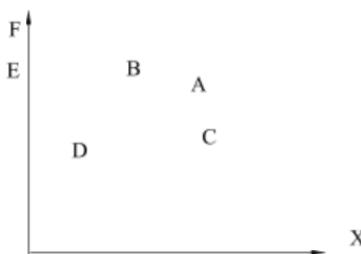
4) להלן תרשים של עקומה תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות D ו-E.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות B ו-C.
- במעבר מנקודה D לנקודה B, ניתן להגדיל את ייצור מוצר Y רק ע"י יותר על מוצר X.
- במעבר מנקודה C לנקודה B, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

5) להלן תרשים של עקומה תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X יכול לאפשר למשק לייצר בנקודה F.
- שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- אם, במצב הנוכחי, המשק מייצר בנקודה E, אזי שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X לא יוכל להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- מענק שהמשק מקבל ממוצר X יכול להביא את המשק לייצר בנקודה A.

6) להלן מספר טענות לגבי עקומה התמורה:

- גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומה התמורה.
- ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
- אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופןיעיל.
- אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שניתן להגדיל את התפוקה של מוצר אחד ללא יותר על המוצר השני.

7) להלן מספר טענות לגבי עיקומת התמורה של משק בעל גורם ייצור יחיד (עובד).
איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:

- א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עיקומת התמורה.
- ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
- ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופןיעיל.
- ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחיד מוצר נוסף נספחת היא חיובית.

8) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:
א. אם הנסיבות המקסימליות שהשוק יכול לייצר שני המוצרים שווות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
ב. אם המשק מייצר כמויות שוות שני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
ג. אם הנסיבות המקסימליות שהשוק יכול לייצר שני המוצרים שווות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית המומוצעת לייצור מוצר X שווה 1, אם המשק מייצר רק את מוצר X.
ד. אם המשק מייצר כמויות שוות שני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1, רק אם עיקומת התמורה לניארת.

9) במשק הישראלי מייצרים מוצרים מזון ומוצרי בידור. בעת החליטה להעיר חלק מן הפעלים מיוצר מזון לייצור מוצרים בידור. התברר שתפקות מוצרים הבידור גדלה בעוד תפוקת מוצרים המזון לא השתנתה.
איזו מן הטענות הבאות המתיחסת למעבר הפעלים אינה נכונה:

- א. במצב המזוא, הייצור במשק לא היה יעל.
- ב. התפקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בשני המוצרים.
- ג. התפקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בייצור מוצרים בידור ואפס בייצור מוצרים מזון.
- ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצרים בידור הייתה אפס.

10) אם ידוע שהשוק מייצר תמיד כמויות חיוביות שני המוצרים ונמצא על עיקומת התמורה, אז:
א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית בייצור שני המוצרים גודלה מאפס.
ב. אם בנוסף נתנו שהשוק מייצר כמות שווה שני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה ל-1.
ג. אם בנוסף נתנו שחלק מגורמי הייצור אינם מועסקים, אזי המשק אינו מייצר ביעילות.
ד. גידול בכמות של אחד מגורמי הייצור יביא בהכרח לגידול בכמות המיצרת מוצר Y.

- 11)** משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. ידוע שהתפוקה השולית של העובדים קבועה בשני המוצרים. איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה :
- א. עיקומת התמורה של המשק ליניארית.
 - ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושווה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר Y.
 - ג. אם הנסיבות המקסימליות שהמשק יכול לייצר שני המוצרים שווות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
 - ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה להוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X.

12) להלן מספר טענות לגבי עיקומת התמורה :

1. אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה ליניארית.
2. רק אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית ופוחתת בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה קמורה (רגילה).
3. אם קיימים שני גורמי ייצור שונים והתפוקה השולית של שני גורמי הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה קו שבור בעל שני קטעים.
 - א. רק טענה 1 נכונה.
 - ב. רק טענה 2 נכונה.
 - ג. רק טענה 3 נכונה.
 - ד. טענות 1 ו-2 נכונות.

13) העובדים במשק "A" מייצרים בתים ומזון בלבד. התפוקה השולית של העובדים בשני המוצרים פוחתת. בשנה הנוכחית ידוע שהמשק נמצא על עיקומת התמורה ומיצר 100,000 בתים ו-5,000,000 יחידות מזון. مكان ש :

- א. ההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.
- ב. אם ידוע שבנקודות המוצא ויתור על בית אחד יגדל את ייצור המזון ב-50 יחידות, הרי שהכמויות המקסימליות של מזון שניתן לייצור היא 10,000,000 יחידות.
- ג. אם ידוע שהכמויות המקסימליות של מזון שניתנו לייצור היא 10,000,000 יחידות, הרי שההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.
- ד. כל התשובות האחרות אין נכוןות.

14) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:

- שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X גורם לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- קבלת מענק גורמת לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- קבלת מענק ממוצר Y גורמת להגדלת הצריכה ממוצר X.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

15) להלן מספר טענות:

- עקומת התמורה בעלת שיפור שלילי עקב חוק התפוקה השולית הפוחתת.
- שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמו X כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y.
- שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמו Y כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X.
- קבלת מענק במוצר Y משנה את עקומת התמורה.

16) במשק מייצרים חולצות ונעליים. שיפור טכנולוגי בייצור חולצות:

- יגרם בהכרח להגברת ייצור חולצות.
- עשוי להביא להגדלת הייצור של נעליים ע"י הקטנת ייצור החולצות, לעומת מצב המוצר.
- יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות.
- יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות אם המשק נהוג לצרוך כמות שווה לשני המוצרים.

17) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X והרעה טכנולוגית בייצור מוצר Y.

אייזו מהטענות הבאות אינה נכונה:

- ייתכן שהמשק יוכל להגדיל את הכמות המיוצרת משני המוצרים לעומת מצב המוצר.
- הכמות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים גדלו.
- אם המשק מייצר אותו כמות כמו קודם, אייזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
- אם המשק מייצר אותו כמות כמו קודם, אייזי ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה.

18) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה קמורה (רגילה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

אייזו מהטונות הבאות אינה נכוןה :

א. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X לא תשתנה.

ב. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תקטן.

ג. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר X, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשתנה.

ד. אם המשק נוהג לצרוך תמיד כמות שווה משנה המוצרים, אזי המשק יגדיל את הכמות המוציאת משנה המוצרים, תוך כדי העברת עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

ה. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y תאגדל.

19) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה ליניארית (ישרה). המשק קיבל מענק ממוצר Z. כתוצאה לכך :

א. אם לאחר המענק, המשק צורך את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שבכרכח ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ב. אם לאחר המענק, המשק צורך עדין את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. אם לאחר המענק, המשק צורך את אותה כמות ממוצר Z, הרי ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור X גדלה.

20) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה ליניארית (ישרה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להמשיך לצרוך אותה כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :

א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשתנה.

ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.

ג. המשק יוכל>Create כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. הכמות הנצרכת ממוצר Y לא משתנה.

(21) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה ליניארית (ישראל). המשק חל שיפור טכנולוגי וייצור מוצר Y. כתוצאה לכך :

- א. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
- ב. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
- ג. לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
- ד. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

(22) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). המשק קיבל מענק ממוצר Z. כתוצאה לכך :

- א. אם לאחר המענק, המשק צריך את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
- ב. אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
- ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
- ד. אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

(23) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). המשק חל שיפור טכנולוגי לייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להמשיך אותה כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא משתנה.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
- ג. המשק יכול創作 כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
- ד. הכמות הנוצרת ממוצר Y לא משתנה.

- 24)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). המשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y. כתוצאה לכך :
- אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שהברכה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

- 25)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת התמורה קמורה (רגילה). המשק קיבל מענק ממוצר X. כתוצאה לכך :
- אם לאחר המענק, המשק צריך את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שהברכה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית לייצור X.
 - לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר X, הרי ההוצאה האלטרנטיבית לייצור X גדולה.

26) למשק יש חמישה מטעים שונים בהם ניתן לגדל מגנו או שזיף :

מטע	מנגו (טונות)	שזיף (טונות)
A	5	25
B	10	20
C	30	10
D	60	30
E	40	60

אם המשק מגדל 100 טון מגנו ביעילות, אז :

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לגידול מגנו היא $\frac{1}{2}$ שזיף.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לגידול שזיף היא $\frac{3}{2}$ מגנו.
- הכמות המווצרת של שזיף היא 90 טון.
- ההוצאה האלטרנטיבית הממווצעת לגידול טון מגנו היא $\frac{3}{4}$ טון שזיף.

- 27) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש 100 עובדים ו-100 עובדות. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות מוצר X או 5 יחידות מוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. המשק מעוניין לייצר כמויות שות משני המוצרים. מכאן ש :
- ההוצאות האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא 1 יחידת Y.
 - בייצור מוצר Y יעסקו גם העובדים וגם עובדות.
 - אם יחול שיפור טכנולוגי של 20% ביכולת של העובדים בלבד, המשק ייצור 600 יחידות מכל מוצר.
 - הוצאות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה מ-500 יחידות Y.

- 28) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים ועובדות. כל מכונה יכולה לייצר 10 יחידות מוצר X או 30 יחידות מוצר Y. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות מוצר X או 5 יחידות מוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. מכאן ש :
- עקבותת התמורה לינארית.
 - למכונות יש יתרון יחסית על פני העבודות בייצור מוצר Y.
 - עקבותת התמורה אינה יכולה להיראות כקו שבור בעל שלושה קטעים.
 - היחידות הראשונות של מוצר X מוצרכות בהכרח עיי מכונה.

- 29) ידוע שבשוק, המייןץ באופן עיל שני מוצרים X ו-Y בלבד, יש שלושה גורמי ייצור-A,B,C. אם ידוע שלגורם ייצור A יש יתרון יחסית בייצור מוצר X על פני גורם ייצור B ויתרון יחסית על פני גורם ייצור C בייצור מוצר Y, אז :
- רצוי שככל גורם ייצור ייצור יוצר משני המוצרים.
 - כל גורם ייצור חייב לעסוק בייצור מוצר בו יש לו יתרון יחסית.
 - אם גורם ייצור C מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-B מייצרים רק את מוצר Y.
 - אם גורם ייצור B מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-C מייצרים רק את מוצר Y.

30) להלן מספר טענות :

- אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B הן בייצור מוצר X והן בייצור מוצר Y, אז יש לו גם יתרון יחסית בשני המוצרים.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, לא יתכן שלגורם ייצור B יש יתרון יחסית בייצור מוצר X.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון יחסית על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, אז לא יתכן שהיא לו יתרון יחסית גם בייצור מוצר Y.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון יחסית על פני גורם ייצור B בייצור מוצר Y, אז הוא ייצור רק את מוצר Y.

(31) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים וקרקע. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 3 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות ממוצר X או 4 יחידות ממוצר Y. בכל דונם קרקע ניתן לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. מכאן ש :

- א. עקבותת התמורה היא קו ליניארי.
- ב. ייתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משני המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר X בלבד.
- ג. ייתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משני המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר Y בלבד.
- ד. אם המשק מייצר רק את מוצר X, אז ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X היא $\frac{2}{3}$ יחידות Y.

(32) בענף הבניין בונים בניינים ובתים פרטיים. לרשות הענף עומדים 1,000 עובדים מקומיים ו-3,000 עובדים זרים. לבניית בניין דרושים 10 עובדים מקומיים ו-20 עובדים זרים, ולבניית בית פרטי דרושים 5 עובדים מקומיים ו-10 עובדים זרים.

- א. עקבותת התמורה היא עקבותת מגבלות ולכן היא תיראה כקו שבור בעל שני קטיעים.
- ב. ייבוא של עובדים זרים נוספים יגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
- ג. הקשרת עובדים מקומיים נוספים תגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
- ד. ייתכן מצב שבו עקבותת התמורה תיראה כקו שבור בעל שני קטיעים.

(33) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בעזרת 100 עובדים ו-200 עובדים. כל עובד יכול לייצר 10 יחידות ממוצר X או 5 יחידות ממוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. ידוע שהשוק צריך תמיד 900 יחידות ממוצר X. מכאן ש :

- א. אם המשק יוכל מענק של 100 יחידות X, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ב. אם יעזבו 20 עובדים את המשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ג. אם העובדות תעבורנה הקשרה שתגדיל את יכולתן לייצר את מוצר X פי 5, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ד. אם יתוסףו 20 עובדים למשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.

- (34)** מדיניות א' ו-ב' מייצרת את מוצרים X ו-Y בלבד, ומקיימות מסחר ביניהם.
במדינה א' דרושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-5 עובדים לייצור מוצר Y.
במדינה ב' דרושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-2 עובדים לייצור מוצר Y.
כל מדינה יש 100 עובדים. בשנה הנוכחית כל מדינה כורכת 25 יחידות X.
א. מדינה א' מוכרת בהכרח את מוצר Y וקונה את מוצר X.
ב. אם שני המשקדים היו מתחברים הרו שהנקודה ($Y=35, X=50$) נמצאת על עיקומת התמורה.
ג. שיפור של 15% בייצור מוצר Y במדינה א' הפוך את המסחר בין המדינות לחסר תועלת.
ד. אם יעזבו את מדינה א' 50 עובדים שייצרו את מוצר X, ישנה היתרונו היחסי בין המדינות.

- (35)** משק A עוקמת תמורה רגילה. המשק פתוח וסוחר עם העולם. ידוע שהמחיר העולמי של מוצר X התיקיר. מכאן :
- אין השפעה על הכמות המיוצרת של מוצר X במדינה A.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
 - הכמות המיוצרת ממוצר X קטנה.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

- (36)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 200 מכונות ו-300 עובדים. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 3 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות ממוצר X או 4 יחידות ממוצר Y. המשק מייצר באופןiesel כמות של 1500 יחידות Y. להלן מספר טענות :
- השוק מייצר 200 יחידות ממוצר X.
 - בייצור מוצר X מושכים גם מכונות וגם עובדים.
 - בייצור מוצר Y מושקotas מכונות בלבד.
 - כל התשובות האחרות אינן נכונות.

- (37)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 פועלים ו-120 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 4 פועלים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דרושים 2 פועלים ו-2 פועלות. המשק נהוג לצרוך 50 יחידות ממוצר X ומיציר תמיד ביעילות. להלן מספר טענות לגבי מצב המשק :
- השוק מייצר בנסיבות תעסוקה מלאה.
 - השוק מייצר 30 יחידות ממוצר Y.
 - יש 30 פועלות מובטלות.
 - יש 10 פועלים מובטלים.

- (38) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 עובדים ו-120 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 4 עובדים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דושים 2 עובדים ו-2 פועלות.
 איזו מן הטענות הבאות לגבי מצב המשק נכונה:
 א. המשק מייצר תמיד בתעסוקה מלאה (אין אבטלה מבנית).
 ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תלויות בכמות המיוצרת ממוצר X.
 ג. גידול במספר הפועלים בלבד או גידול במספר הפועלות בלבד לא ישנה את עקומת התמורה.
 ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא קבועה ושווה ל-2 יחידות Y.
- (39) בהמשך לנוטי השאלה הקודמת. למשק נוספו עוד 120 פועלות. הניבו כעת כי לא ידוע כמה המשק נהוג לייצר מכל מוצר.
 להלן מספר טענות לגבי מצב המשק:
 א. בהכרח תיווצר אבטלה מבנית של פועלות.
 ב. אם המשק מייצר כמות חיובית ממוצר X, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה בהכרח ל-2 יחידות Y.
 ג. אם מתווסףנה עוד פועלות למשק, זה יגרום להתרחבות של גבול אפשרויות הייצור.
 ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית יכולה לשנתנו אם נשנה את הכמות המיוצרת ממוצר X.

- (40) פועל בענף הטקסטיל בישראל מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 4 זוגות מכנסיים.
 פועל בענף הטקסטיל בהודו מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 2 זוגות מכנסיים.
 ידוע שמספר פועלי הטקסטיל בהודו גבוה פי 20 מאשר מספרם בישראל.
 להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין ישראל והודו:
 א. להודים אין צורך לקנות חולצות ומכנסיים מישראל מאחר שיש להם הרבה יותר פועלים.
 ב. אף אחת ממשתי המדינות אין יתרוןיחס בייצור חולצות.
 ג. לישראל כדאי לייצא זוגות מכנסיים להודו במחיר הנע בין 1 חולצה ל-0.5 חולצה.
 ד. להודו כדאי לייצא חולצות לישראל במחיר הנע בין 1 זוג מכנסיים אחד ל-0.5 זוג מכנסיים.

- 41)** פועל במשק א' מייצר ביום עבודה 10 יחידות ממוצר X או 10 יחידות ממוצר Y. פועל במשק ב' מייצר ביום עבודה 20 יחידות ממוצר X או 100 יחידות ממוצר Y. להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' למשק ב':
- לשוק ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו יחסיב שני המוצרים.
 - אם ידוע שטעמי המשקדים זהים, אין כדיות למסחר בין השוקים.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר Y ל-5 יחידות ממוצר Y.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר X ל-5 יחידות ממוצר X.
 - טענות ג' וד' נכונות.

- 42)** במשק א' דרישים שני ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, ושלושה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y. במשק ב' דרישים 10 ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, וחמשה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y. להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' לשוק ב':
- לשוק ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו ייחס שני המוצרים.
 - אם ידוע שטעמי המשקדים זהים, אין כדיות למסחר בין השוקים.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין $\frac{2}{3}$ יחידות ממוצר Y ל-2 יחידות ממוצר Y.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין יחידה וחצי יחידות ממוצר X ל-2 יחידות ממוצר X.
 - טענות ג' וד' נכונות.

- 43)** משק בעל עקומת תמורה רגילה מייצר בנקודתה שבה ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה אחת. בנקודתה זו המשק צריך כמויות חיוביות משנה המוצרים, אשר ממקסימות את תועלתו. כתע המשק נפתח למסחר בינלאומי.
- ידעו שמחיר מוצר X בעולם הוא 2 ₪. מכאן ש:
- אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר Y וייבא את מוצר X.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר X וייבא את מוצר Y.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יפסיק לייצר את מוצר X וייצר את מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפליים.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, יתכן שפטיחת המשק למסחר בינלאומי ייפור את מצב המשק.

(44) לשות המשק עומדים שלושה גורמי ייצור : פועלים, מכונות ודונמים של קרקע. כל פועל יכול לייצר 2 יחידות X או 4 יחידות Y. כל מכונה יכולה לייצר 1 יחידות X או 1 יחידות Y. כל דונם קרקע יכול לייצר 6 יחידות X או 24 יחידות Y. מחירו העולמי של מוצר X הוא \$ 15 ומחירו העולמי של מוצר Y הוא \$ 10. על מנת להיות על גבול אפשרויות הצריכה שלו, המשק צריך להקצות את גורמי הייצור באופן הבא :

- כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר Y, כי הוא זול יותר.
- כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר X, כי הוא יקר יותר.
- כל הפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y וכל המכונות תייצרנה את מוצר X.
- חלק מהפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y והשאר ייצרו את מוצר X, וכן כל המכונות תייצרנה את מוצר X.

(45) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לשות המשק עומדים 240 פועלים ו-120 מכונות. כל פועל יכול לייצר 2 יחידות X או 4 יחידות Y. כל מכונה יכולה לייצר 4 יחידות X בלבד. לכן :

- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 400 יחידות ממוצר X.
- שיפור טכנולוגי במכונות, יגדיל את ייצור מוצר X בהכרח.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X משתנה לאורך עיקומת התמורה.
- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל רק את מוצר Y.

(46) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לשות המשק עומדים 200 פועלים ו-100 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 2 פועלים או פועלת אחת.

לייצור מוצר Y דושים 2 פועלים ו-2 פועלות.

מכאן ש :

- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 40 יחידות ממוצר X.
- אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפועלים יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.
- כאשר המשק מייצר 100 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא 3 יחידות Y.
- כאשר המשק מייצר 50 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא חיובית.
- אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפעילות יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.

47) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בעזרת 100 עובדים ו-200 עובדות.

כל עובד יכול לייצר 10 יחידות ממוצר X בלבד.

כל עובדת יכולה לייצר 5 יחידות ממוצר Y בלבד.

המשק מייצר תמיד ביעילות.

א. המשק מייצר בהכרח 1000 יחידות מכל מוצר.

ב. ההצעה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X הוא 2 יחידות Y.

ג. ייתכן שחלק מהעובדות מובטלות.

ד. ייתכן שחלק מן העובדים מובטלים.

48) משק בעל עקומת תמורה ליניארית מייצר בנזודה שבה ההצעה האלטרנטיבית

השולית שווה אחת. בנזודה זו המשק צריך כמויות חיוביות משנה המוצרים,

אשר ממקסימות את תועלתו. בעת המשק נפתח מסחר בינלאומי. ידוע שמחיר

מוצר X בעולם הוא 2 ש. מכאן :

א. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ש, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y

ויקטין את הכמות המיוצרת ממוצר X, יצא את מוצר Y וייבא את מוצר X.

ב. אם מחיר מוצר Y הוא 2 ש, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y,
י יצא את מוצר X וייבא את מוצר Y.

ג. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ש, המשק יפסיק לייצר את מוצר X וייצר את
מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפלים.

ד. בכל מקרה, עקומת אפשרויות הדרישה של המשק תנצל כתוצאה
מהמסחר הבינלאומי.

49) נתונים שני משקים א' ו-ב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית

השולית לייצור מוצר X קבועה ושונה בשניהם. משק א' מייצר 100 יחידות

מ מוצר X ו-50 יחידות ממוצר Y. משק ב' מייצר 200 יחידות ממוצר X ו-40

יחידות ממוצר Y.

א. ההצעה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשקל א' היא $\frac{1}{2}$ Y ובמשקל ב'
היא חמישית Y.

ב. אם המשקים יתאחדו, אזי הנזודה שבה מייצרים 300 יחידות X ו-90
יחידות Y אינה נמצאת על עקומת התמורה.

ג. למשקל ב' יש יתרון יחסי בייצור מוצר X.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(50) בمشק א' יש 100 פועלים זהים שיכולים לייצר 2 פעמים או 2 עפרונות. בمشק ב' יש 200 פועלים שיכולים לייצר 1 עט או 4 עפרונות. שני המשקים מקיימים מסחר ביניהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים. ידוע שمشק א' צריך 50 פעמים. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא בערך של עט אחד עבור שני עפרונות, אז משק ב' יכול לצורך לכל היותר :

- 250 עפרונות.
- 500 עפרונות.
- 300 עפרונות.
- 325 עפרונות.

(51) נתונים שני משקים א' ו-ב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה בשניהם. משק א' מייצר 100 יחידות ממוצר X ו-50 יחידות ממוצר Y. משק ב' מייצר 200 יחידות ממוצר X ו-40 יחידות ממוצר Y. כעת המשקים החלו לophobic ביניהם וידוע שהמשקים עברו להתמחות מלאה, כאשר משק א' מייצר 150 יחידות X בלבד, ומשק ב' מייצר 440 יחידות Y בלבד. כמו כן נתון שלאחר המסחר, משק א' צריך אותה כמות ממוצר X כמו קודם, אך חל גידול של 25 יחידות ממוצר Y לעומת מצב המוצא. מכאן ש :

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X בمشק א' היא 1 יחידת Y.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X בمشק ב' היא 1 יחידת Y.
- מחירם שבו סוחרים שני המשקים הוא 1 יחידת X לכל 1 יחידת Y.
- לאחר המסחר, משק ב' צריך 450 יחידות ממוצר Y ו-50 יחידות ממוצר X.

(52) בمشק א' יש 200 פועלים זהים שיכולים לייצר 3 יחידות מזון או 6 לבושים. בمشק ב' יש 100 פועלים שיכולים לייצר 10 יחידות מזון או 2 יחידות לבוש. שני המשקים מקיימים מסחר ביניהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים. ידוע שככל משק צריך 400 יחידות מזון בשבייל להתקיים ואת יתרת הכנסתו הוא מוציא על יחידות לבוש. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא בערך של 1 יחידות מזון עבור 1 יחידת מזון, אז :

- משק א' צריך 800 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 440 יחידות לבוש.
- משק א' צריך 400 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 400 יחידות לבוש.
- משק א' צריך 400 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 440 יחידות לבוש.
- לא ניתן לומר בוודאות כמה יחידות לבוש נדרש כל משק.

53) להלן טבלת המתארת את מצבם של שני משקים לפני ואחרי סחר ביניהם.
בשני המשקים עוקמת התמורה ליניארית.

אחרי הסחר	לפני הסחר				
	חולצות	נעלים	חולצות	נעלים	
משק א	70	20	80	10	
משק ב	30	220	40	120	

ידעו שלأشك א' יש יתרון יחסית בייצור נעלים, ולאחר תחילת המסחר כל משק מייצר את המוצר שבו הוא מתמחה.

להלן מספר טענות:

- הuczaha האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות בأشك א' היא 1.5 זוגות נעלים.
- הuczaha האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות בأشك ב' היא 3 זוגות נעלים.
- أشك ב' קונה חולצות וأشك א' קונה נעלים.
- המסחר בין המשקים הוא במחיר של 1.5 נעלים לכל חולצה.

תשובות סופיות:

(5) ג'	(4) ב'	(3) א'	(2) א'	(1) ג'
(10) א'	(9) ב'	(8) ג'	(7) ד'	(6) ג'
(15) ג'	(14) א'	(13) ג'	(12) א'	(11) ב'
(20) ב'	(19) ד'	(18) ג'	(17) ב'	(16) ד'
(25) א'	(24) ד'	(23) ב'	(22) ד'	(21) ג'
(30) ג'	(29) ג'	(28) ג'	(27) ג'	(26) ג'
(35) ד'	(34) ג'	(33) ד'	(32) ג'	(31) ג'
(40) ג'	(39) ב'	(38) ג'	(37) ג'	(36) א'
(45) ב'	(44) ג'	(43) א'	(42) ג'	(41) ג'
(50) ב'	(49) ב'	(48) ג'	(47) א'	(46) ה
		(53) ד'	(52) א'	(51) א'